

Nærings- og fiskeridepartementet

Deres ref.
22/5147-1

Vår ref.
2020/99

Saksbehandler
Synnøve Liabø, 959 27 850

Dato
12.10.2022

Hørings svar – Sentrale tema for ny kvotemelding

Innledning

Det vises til høring fra Nærings- og fiskeridepartementet om sentrale tema for ny kvotemelding med frist for å komme med innspill 7. oktober. Norges Fiskarlag er fornøyd med at regjeringen valgte å gjennomføre en slik prosess opp mot ny kvotemelding siden behandlingen av Meld. St. 32 2018-2019 *Et kvotesystem for økt verdiskaping* (Kvotemeldingen) manglet brei tilslutning i næringen og heller ikke ga nødvendige avklaringer på sentrale tema i kvotesystemet. Fiskarlaget er imidlertid av den oppfatning at arbeidet med å utforme et nytt kvotesystem har tatt alt for lang tid og skapt stor usikkerhet, noe som har ført til at viktige beslutninger har blitt «satt på vent» for mange aktører, for eksempel nødvendige utskiftninger, styrking av driftsgrunnlag mv.

Rammebetingelsene for fiskeriene har over tid hatt oppslutning fra et samlet politisk miljø. Dette har vært reflektert i flere stortingsmeldinger og det har gitt et lovverk som reflekterer dette. Innenfor disse rammene har fiskerne tatt sitt samfunnsansvar og bidratt så langt som mulig til sysselsetting og bosetting i de mange lokalsamfunn langs kysten. Det har vært et bevisst og omforent politisk valg at den omfattende virksomheten som dette har dannet grunnlag for, har vært samfunnets forvaltning av grunnrenten i fiskeriene.

Fiskarlaget mener at brei politisk enighet om stabiliteten i kvotefordelingen mellom flåtegruppene har vært den viktigste suksessfaktoren for overgangen fra en subsidiert næring til en lønnsom fiskeflåte. Fiskarlaget viser til at det går bra i store deler av norsk fiskerinæring, noe som i stor grad skyldes næringens vilje til investering og fornying i flåte- og redskapsteknologi slik at fangstkapasiteten har blitt bedre tilpasset til ressursgrunnlaget. Kvote- og markeds situasjonen har også vært gunstig for store deler av fiskeflåten det siste tiåret.

Ved utarbeidelse av ny kvotemelding og forslag til nytt kvotesystem, mener Fiskarlaget at det er helt avgjørende å prioritere behovet for stabile og forutsigbare rammebetingelser for fiskerinæringen. Norsk fiskerinæring står, i likhet med mange andre næringer, i en krevende situasjon. Næringen må i årene framover fortsatt påregne betydelige variasjoner i kvotenivået i flere fiskerier kombinert med internasjonal uro, usikkerhet på farvannsadgang og markedsadgang, konkurranse om areal langs kysten og til havs, høy inflasjon og dermed økte priser på innsatsfaktorer som drivstoff, energi, teknologi, arbeidskraft mv. I tillegg kommer kravet til omstilling til nye energibærere og det grønne skiftet, noe som vil sette den norske fiskeflåten under et press til endring og fornying i et tempo vi ikke har sett før. Slike eksterne endringer i rammebetingelser påvirkes av naturgitte svingninger og globale forhold som ligger utenfor norske myndigheters rekkevidde å påvirke i særlig grad. Derfor er det nå helt avgjørende at nettopp rammevilkårene i kvotesystemet er mest mulig forutsigbart. Fiskarlaget ser på den nye kvotemeldingen som er varslet tidlig i 2023, som en anledning til å få helt nødvendige avklaringer på spørsmål som har «hengt i lufta» i mange år. Langsiktighet er en forutsetning for å skape gode tilpasninger med en lang planleggingshorisont, og tillit til disse rammebetingelsene er helt avgjørende for å utløse privat kapital for påkrevde investeringer i fartøy, redskap og teknologi for framtiden.

De fire høringsnotatene fra Nærings- og Fiskeridepartementet reiser en del problemstillinger og forslag som ikke nødvendigvis kan behandles helt isolert, men må vurderes i en større sammenheng. Fiskarlaget er av den oppfatningen at ikke alle detaljer i et nytt kvotesystem nødvendigvis må avklares og innføres samtidig, men at hoveddrammene i et nytt kvotesystem må på plass snarest. Fiskarlaget krever at fordelings spørsmålet mellom flåtegruppene, prinsippene rundt deling av strukturgevinster fra utløpt tidsbegrensning og alternativer til samfiske med seg

selv i gruppa under 11 meter avklares så snart som mulig. Når det gjelder en del detaljer som gjelder spesifikt i enkelte fiskeri eller flåtegrupper, samt hensiktsmessig størrelse og vilkår med hensyn til kvotetak, eierskapsbegrensinger mv., legger Fiskarlaget til grunn at fiskerinæringen og myndighetene i fellesskap blir enige om hvilke rammer som bør velges underveis.

Fiskarlaget vil gjøre myndighetene oppmerksom på at behovet for utforming og regulering av fiskeflåten i de ulike fiskeriene varierer, for eksempel i hvitfisk- og pelagisk sektor. Det kommer dessverre ikke særlig fram i høringsnotatene da blant annet pelagisk sektor er lite nevnt i notatene.

Videre følger Fiskarlagets høringsinnspill til de fire fiskeripolitiske temaene som Nærings- og fiskeridepartementet har invitert til.

1. Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Norges Fiskarlag har ved flere anledninger de siste årene behandlet spørsmål knyttet til kvote- og driftsgrunnlaget for den minste kystflåten. Fiskarlagets syn på dette framkommer både i landsmøtevedtak 5/15 og i forbindelse med behandlingen av departementets høringsnotat fra mars 2018 om «*Sjarkflåtens rolle i et framtidens kvotesystem*», jf. landsstyrevedtak 29/18.

I forbindelse med at Landsmøtet 2019 behandlet en sak om *fremtidens fiskefartøy* ble bl.a. følgende understreket:

«Ulykkesstatistikken forteller tydelig at det er størst ulykkesrisiko i flåten under 11 meter. Landsmøtet har tidligere sagt at det skal være en nullvisjon knyttet til dødsulykker i fiskeflåten. Landsmøtet mener derfor at regjeringen må sørge for at denne flåtegruppen får rammebetingelser som skaper fornyelse, og at flåten gis et nødvendig driftsgrunnlag for å ha flere enn en person om bord. Dette er tiltak som vil hjelpe. Landsmøtet vil videre påpeke at Sjøfartsdirektoratet og Fiskeridirektoratet må utvikle et tettere samarbeid, for å sikre en gjensidig forvaltning og forståelse som bidrar til at nullvisjonen oppfylles.»

Den minste kystflåten (under 11/13 meter) er den desidert største flåtegruppen målt i antall fartøy, og representerer en svært sammensatt gruppe med mange ulike driftstilpasninger og varierende aktivitet. Hele 7 av 10 fartøy i lukket gruppe tilhører gruppen under 11 meter hjemmelslengde.

I den forbindelse vises det til notatet «*Rammebetingelser for den minste kystflåten*», der det bes om en vurdering av hvilken rolle sjarkflåten (fartøy under 11 meters hjemmelslengde i lukket gruppe) bør ha i kvotesystemet. Fiskarlaget viser til at sjarkflåten skaper spredt aktivitet langs kysten, og har en like viktig rolle i kvotesystemet som de øvrige flåtegruppene – som arbeidsplass for både etablerte og ungdom som ønsker å bli fiskere, og som leverandør av ferskt råstoff til landindustrien. For å kunne fortsette å ha denne rollen også i fremtiden, mener Norges Fiskarlag at også den minste kystflåten må gis rammebetingelser som bidrar til fornyelse og nødvendig driftsgrunnlag til å kunne drifte med mer enn én person.

Norges Fiskarlag ønsker at også denne flåtegruppen skal gis like rammebetingelser som resten av fiskeflåten. Gruppen har ikke tilgang til strukturordninger med dagens system, men har fra 2010 hatt tilgang til ulike former for samfiske. Det vises i notatet til at antall samfiskelag har økt hvert år siden ordningen ble innført. Det er flest samfiskelag med samme eier, og en stor overvekt av samfiskelag der det passive fartøyet ikke er registrert med fangst av noe fiskeslag. Fiskarlaget konstaterer at mange fiskere har bygget opp sin driftsmodell på denne midlertidige ordningen. Gruppen har manglet andre gode virkemidler for fornyelse. Ved at også samfiskeordningen avvikles, vil gruppa stå igjen med et dårligere driftsgrunnlag enn før. Norges Fiskarlag mener dette både er uverdig og svært uheldig når en ser på ulykkesstatistikken for denne gruppa. Fiskarlaget mener det haster å få avklart hvilke rammebetingelser gruppa vil få mulighet til ved avvikling av samfiskeordningen, og ber myndighetene om å få avklart dette i god tid før samfiskeordningen avvikles fra 2026.

I høringsnotatet «*Rammebetingelser for den minste kystflåten*», skisseres fire ulike modeller for den minste kystflåten under 11 meter. Det dreier seg om en utvidelse av strukturkvoteordningen for fartøy under 11 meter (modell 1), om hele eller deler av gruppen skal få tilgang til en sammenslåingsordning (modell 2/modell 3), eller om dagens samfiskeordning skal videreføres med noen justeringer (modell 4).

Fiskarlaget har gjennom tidligere behandlinger av spørsmål knyttet til kvoteordninger for den minste flåten anbefalt at også disse fartøyene må omfattes av en ordinær strukturkvoteordning med et moderat kvotetak. Det har imidlertid hersket ulike syn på spørsmålet i organisasjonen, og Landsmøtet 2019 vedtok å anbefale at det er helt avgjørende at også denne flåtegruppen må få en

forutsigbar ordning som innebærer former for kvotesammenslåinger til erstatning for dagens samfiskeordning i torskefiskeriene.

Norges Fiskarlag mener derfor at forslaget om en sammenslåingsordning (ID-kvoteordning) for den minste kystflåten samsvarer godt med det organisasjonen tidligere har anbefalt. Fiskarlaget vurderer ordningen, med de vilkår som foreligger i forslaget, som et godt forslag for å skape mer stabile og forutsigbare rammebetingelser. Kvotegrunnlaget vil med denne ordningen beholde sine opprinnelige identifikasjonsnummer (ID) etter sammenslåing, noe som legger til rette for at kvotegrunnlaget senere kan splittes opp dersom ønskelig. Ordningen er således reverserbar, og gjør det mulig å reversere kvotene tilbake til et driftsmiddel dersom ønskelig. Ordningen vil heller ikke ha avkortning av kvotegrunnlaget, til forskjell fra strukturkvoteordningen. Det vil derfor ikke være en strukturgevinst til fordeling innad i fartøygruppen.

Fiskarlaget mener det kan være behov for å vurdere en tidsbegrensning og en kondemneringsordning, men anser det som viktigst i denne omgang, så snart som mulig, å få avklart og iverksatt en ordning for den minste flåten som gjør at også de får stabile og forutsigbare driftsforholdene i den minste kystflåten. Fiskarlaget vurderer det som helt nødvendig å få avklart hva som skal skje med denne flåtegruppa når samfiskeordningen opphører. Behovet for avklaringer vurderes av Fiskarlaget som særlig akutt, og vi ber myndighetene prioritere arbeidet med å få avklart rammebetingelsene for den minste kystflåten. I en overgangsfase kan det eventuelt være behov for at denne gruppen fortsatt gis tilgang på en samfiskeordning (ikke med seg selv), eventuelt til en får mer avklaringer rundt en sammenslåingsordning og framtidige ordninger med kvoteleie/kvoteutveksling.

Fiskarlaget har merket seg at høringsnotatet begrenses til å vurdere rammebetingelsene for sjarkflåten knyttet til strukturering og samfiske, selv om også andre forhold påvirker driftsforholdene i den minste kystflåten. Fiskarlaget forutsetter derfor at styrking av drifts- og kvotegrunnlag til denne flåten ikke løses gjennom endringer i gjeldende kvotefordelinger.

I høringsnotatet bes det om vurderinger av hvilken effekt ulike modeller vil ha over tid. Effektene av de ulike modellene vil påvirkes av valg av gruppeinndeling og parameter for slik inndeling i kystfiskeflåten og øvrig reguleringsopplegg (eksempelvis overregulering). Konsekvensene for valg av modell vil gjerne også ha ulik effekt avhengig av fiskeri. Effekten av modellen vil også påvirkes av beslutninger som tas i de tre andre notatene som er på høring parallelt med dette notatet.

Avslutningsvis vil Fiskarlaget påpeke viktigheten av at dagens samfiskeordning for pelagiske fiskerier under 15 meter videreføres.

2. Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Norges Fiskarlag mener dagens inndeling av kystfiskeflåten etter hjemmelslengde er velfungerende og skal videreføres. Hjemmelslengde er godt innarbeidet parameter, og en videreføring av dette er med på å skape ro og forutsigbarhet i regulering av fisket og i forhold til strukturspørsmål. En overgang til faktisk lengde vil blant annet bidra til å gjøre handlingsrommet for videreutvikling av kystflåten under 21 meter svært begrenset. Etter Fiskarlagets synspunkt henger dette dårlig sammen med det «grønne skiftet». Nye energibærere vil med stor sannsynlighet komme til å kreve mer plass om bord i fartøyene.

Norges Fiskarlag er positiv til en debatt om fremtidig kapasitetsregulering av kystflåten. Landsmøtet i Norges Fiskarlag har allerede pekt på dette, og det er blitt gjennomført utredninger av Sintef Ocean, som synliggjør verdien av å regulere kystflåten under 21 meter gjennom lasteromsvolum, slik fiskeflåten over 21 meter blir regulert. Fiskarlaget anbefaler at det gjennomføres en grundig prosess om fremtidig kapasitetsregulering og fartøyutforming, og vil i denne sammenheng peke på en mulig kombinasjon av lasteromsvolum og største lengde for å opprettholde en variert og differensiert kystfiskeflåte.

Fiskarlaget vil, i påvente av et framtidrettet regelverk for fartøyutforming, gå i dialog med myndighetene om forholdsmessighetsinstruksen for å sikre fiskerne nødvendig fleksibilitet med tanke på løpende fornying av fiskeflåten. Landsstyret vil understreke at det fortsatt bør være mekanismer som begrenser muligheten for å legge kvoter med hjemmelslengde under 21 meter over på større fartøy. I påvente av et framtidig regelverk for fartøyutforming må den mindre kystfiskeflåten, som er strengt kapasitetsregulert gjennom gjeldene forholdsmessighetsinstruks, gis et noe større handlingsrom for videre fartøyutvikling.

3. Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Fiskarlaget viser til at hvis fordelingen av strukturgevinster (tilbakefall) blir gjennomført slik Stortinget vedtok da Kvotemeldingen ble behandlet i mai 2020, så innebærer dette at kvotene ikke tilbakeføres til flåtegruppene de opprinnelig kom fra slik næringen ble forespeilet i Meld. St. 21 2006-2007 *Strukturpolitikk for fiskeflåten* (Strukturmeldingen). Modell 1 i høringsnotatet til Nærings- og fiskeridepartementet er i så måte et helt uaktuelt alternativ slik Fiskarlaget ser det. En slik løsning vil være ødeleggende for fiskerinæringens tillit til kvotesystemet og strukturpolitikken. Fiskarlaget mener det ikke må være noen som helst tvil eller uklarhet om at fordelingen av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning fordeles til de nåværende gruppene, og Fiskarlaget legger til grunn at nåværende grupper forstås som de opprinnelige strukturgruppene.

Forslaget om å fordele deler av strukturgevinstene til en statlig kvotebeholdning ble avvist av Stortinget i 2020, slik også Fiskarlaget gjorde i sin uttalelse. I høringsnotatet omtales imidlertid denne fordelingsmodellen av strukturgevinster som alternativ fordelingsmodell der det vises til NOU 2016:26 (Eidesen) og utredningen av konsekvensene av ressursrentebeskatning og felles kvotebeholdning. Fiskarlaget finner det bemerkelsesverdig at Nærings- og fiskeridepartementet tar opp dette fordelingsalternativet i høringsnotatet sett i lys av Stortingets vedtak i mai 2020.

I modell 2 og 3 i høringsnotatet fordeles strukturgevinstene fra utløpt tidsbegrensning til de nåværende (opprinnelige) flåtegruppene og er i så måte i tråd med det næringen ble forespeilet i Strukturmeldingen og de forventninger som ble skapt knyttet til strukturkvoteordningene. Fiskarlaget viser også til at store deler av næringen har tilpasset seg instruksjonen fra Nærings- og fiskeridepartementet fra 27.10.2016 gjennom mange år, hvor blant annet følgende framkommer:

«Departementet vil innledningsvis vise til at det er en forutsetning for strukturkvoteordningen i kystfiskeflåten at fordeling av strukturgevinster som følge av avkorting, skal komme de øvrige fartøyene i den aktuelle hjemmelslengdegruppen til gode. Vi legger videre til grunn at strukturgevinstene bør fordeles jevnt på kvotefaktorene i den aktuelle gruppen, uavhengig av om kvotefaktorene er knyttet til tildelte grunnkvoter eller strukturkvoter.»

I høringsprosessen har det framkommet ulike syn i medlemslagene på spørsmålet om hvordan strukturgevinstene skal fordeles tilbake til de opprinnelige fartøygruppe (tilbakemeldingene fra medlemslagene følger vedlagt). Valg av modell vil gi noe ulikt utslag på enkelttillatelser, avhengig av hvor i tidsløpet man befinner seg i strukturperioden. Fiskarlaget viser også til at praksisen ved fordeling av strukturgevinster ved avkorting mm. har vært forskjellig i de ulike flåtegruppene gjennom årene. Fiskarlaget har derfor ikke konkludert med hensyn til hvilken modell som best ivaretar næringens forventninger og helhetlige interesser på en god og forsvarlig måte.

Norges Fiskarlag finner det sterkt kritikkverdig at det har oppstått tvil og usikkerhet om hvordan de utløpte strukturkvotene skal fordeles innad i gruppene. Dette setter næringsaktørene i en svært vanskelig situasjon, og skaper usikkerhet om hvilket framtidig driftsgrunnlag fartøyene vil disponere. Fiskarlaget vil videre peke på at høringsnotatet ikke svarer opp behovet for en inngående gjennomgang av hvordan ulike modeller for tilbakefall vil slå ut. Fiskarlaget vil se nærmere på disse spørsmålene, og vil komme tilbake til denne saken dersom vi finner grunnlag for en entydig konklusjon eller tilrådning om videre arbeid.

Fiskarlaget ser også at det kan oppstå utfordringer knyttet til konsentrasjon, kvotetak og andre forhold etter hvert som strukturkvotene utløper og fordeles tilbake i gruppene. Fiskarlaget mener at denne problemstillingen må vurderes særskilt, og at fiskerimyndighetene i samråd med fiskerinæringen setter i gang en utredningsprosess for å se nærmere på hvordan en fremtidig strukturordning skal utformes når det gjelder kvotetak, eierskapsbegrensninger mv.

4. Kvotefordeling for nordøstarktisk torsk og NVG-sild

Nærings- og fiskeridepartementet diskuterer i høringsnotatet effekten av å avvikle de dynamiske kvotefordelingsmekanismene (trålstigen og sildestigen). I tillegg ses det på konsekvensene av å beregne andelen til åpen gruppe fra toppen av nasjonal kvote når det gjelder torsk, men fordelingseffekten av en slik endring i kvotefordelingen som ble innført i 2021 med hensyn til avsetning til åpen gruppe på norsk vårgytende sild, drøftes ikke. Nærings- og fiskeridepartementet benytter begrepene nordøstarktisk torsk og torsk nord for 62°N. Norges Fiskarlag legger til grunn at det i begge tilfeller menes all torsk i et definert område slik vi kjenner fra avgrensningen i de årlige reguleringsforskriftene i fisket etter torsk nord for 62°N.

Ved behandling av Kvotemeldingen, ba Stortinget regjeringen sørge for at fordelingen av kvoter mellom flåtegruppene ikke endres vesentlig. Fiskarlaget finner at tidligere utredningsarbeid med hensyn til denne problemstillingen i for stor grad baserer seg på gjennomsnittbetragtninger som grunnlag for fordelingsdiskusjoner, mens det er avgjørende å studere konsekvensene for

variasjonen i kvotenivå innad i enkelte perioder for å fullt ut analysere effektene av dynamiske versus faste fordelingsmekanismer. Først etter en slik gjennomgang kan man vurdere hvorvidt fordelingen mellom fartøygruppene endres vesentlig ved en omlegging til nye fordelingsmekanismer. Fiskarlaget har derfor sett på effekten av å avvikle de dynamiske fordelingsmekanismene og konsekvensene av å trekke kvoten av åpen gruppe fra toppen av nasjonal kvote, jf. vedlegg 9. Fiskarlaget konstaterer at denne gjennomgangen helt klart viser at overgangen fra dynamiske til faste fordelingsmekanismer, endrer fordelingen mellom flåtegruppene vesentlig da variasjonen i kvotenivå målt i antall tonn i perioder påvirkes betydelig. I de omtalte fiskeriene er det helt klart behov for dynamisk kvotefordeling som tilgodeser den minste kystfiskeflåten, inklusive åpen gruppe, ved lavere kvotenivå.

Fiskarlaget krever at myndighetene viderefører de dynamiske fordelingsmekanismene på torsk nord for 62°N (trålstigen) og norsk vårgytende sild (sildestigen), som i stor grad har vært benyttet de siste 30 årene. Dynamiske fordelingsmekanismer er en helt vesentlig forutsetning for å sikre stabilitet i fordelingen mellom flåtegruppene, men samtidig sikre en varierende kvotefordeling mellom flåtegruppene i takt med variasjonen i totalkvoten på en forutsigbar måte. Fiskarlaget mener at en slik fordelingspolitikk best i varetar Stortingets målsetting om at ressursfordelingen mellom flåtegruppene ikke endres vesentlig. Tilsvarende må størrelsen på andel/avsetning til åpen gruppe i all hovedsak videreføres og inngå i de dynamiske fordelingsmekanismene for å sikre høyere andeler til disse fartøygruppene ved lavere kvotenivå.

Fiskarlaget behandlet ressursfordelingen på Landsmøtet i 2015 og vedtok da en uendret videreføring av de dynamiske fordelingsnøkklene for blant annet torsk nord for 62°N og norsk vårgytende sild med varighet fram til 2025, hvor neste hovedrevisjon av ressursfordelingen skal foretas. I dette fordelingsvedtaket inngår kvotene til åpen gruppe som en del av kvoteandelen til konvensjonelle redskaper/kystgruppen.

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Kåre Heggebø

Sverre Johansen

Kopi til:
Medlemslag
Landsstyret
Fiskeridirektoratet

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

Vedtak, årsmøtesak 9 – Kystfiskeflåtens rammevilkår

«Årsmøtet tar innledninger ved statssekretær Kristina Hansen og Jon-Erik Henriksen til orientering.

Årsmøtet konstaterer at diskusjon om kvotesystemet og hvordan dette skal utformes har stått over flere år. Regjeringen har sendt ut «Høring om sentrale tema for ny kvotemelding» der det inviteres til å få gjort retningsvalg og prinsipielle avklaringer.

Næringen er tjent med stabile og forutsigbare rammevilkår, tilpasset for positiv og tidsmessig utvikling.

Årsmøtet vil oppfordre både næringen, embetsverk og de respektive politiske parti om å bidra til de kompromiss og forlik som kan stå seg over tid.

I det følgende kommenteres det på de fire tema som er adressert i høringsnotatet.

Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Som årsmøtet i Fiskarlaget Nord tidligere har uttalt må den overordnede målsettingen for flåtegruppen under 11 meter være at det tilbys rammevilkår som legger til rette for attraktive og framtidrettede arbeidsplasser og en flåte som er i stand til å ta del i det grønne skiftet. Rammevilkår bør gjenspeile en målsetting om å kunne drifte med mannskap på to, det må kunne tilbys konkurransedyktig avlønning og mulighet for akseptabel fornyelse av flåten.

Med dette som utgangspunkt har Fiskarlaget Nord stilt seg åpne for både moderat struktur og sammenslåingsordning, såkalt ID-kvoteordning, som erstatning når samfiskeordningen fases ut. Ingen av disse modellene legger begrensinger på hvem i gruppen som skal gis mulighet til å effektivisere.

Av de alternativ departementet har presentert er det sammenslåingsordning som utkrystalliserer seg som både egnet for en bred styrking av gruppen, og mest sannsynlig å kunne få gjennomført.

Den ordning som introduseres bør holdes så ukomplisert som mulig.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Stabilitet og forutsigbarhet for fiskeflåten fordrer at det er aksept og forståelse for rammer som settes. Kvotesystemet og den utvikling det legger til rette for må ha legitimitet.

Framtidsrettede størrelsesparameter for gruppeinndeling i kystfiskeflåten må sikre bredde og mangfold. Samtidig må flåten kunne ta del i naturlig modernisering og utvikling, herunder ivareta sikkerhetshensyn og imøtekomme miljøkrav.

Det finnes flere relevante parameter for å regulere størrelsen på kystfiskeflåten.

Meter er lett og kontrollere og åpenbart størrelsesbegrensende. Årsmøtet mener meter er egnet som parameter for å størrelsesbegrense flåten.

Dersom det er et problem at fartøy bygges for brede eller høye, fremstår det hensiktsmessig å vurdere begrensinger knyttet til dette heller enn å la fartøy bygges lengre. Erfaringsmessig bygges fartøy størrelsesmessig opp mot de grenser som settes.

Årsmøtet er skeptiske til å skulle erstatt lengdebegrensning med begrensning på lasteromsvolum alene. Erfaringen fra den største kystgruppen er at dette bidrar til rask og betydelig kapasitetsøkning.

Det kan være relevant å kombinere meter med andre parameter, dersom dette anses nødvendig for å unngå uønsket utvikling.

Norske fiskere tar aktiv del i det grønne skiftet. Samtidig vil årsmøtet påpeke at det ikke må stilles urealistiske krav til omstilling. Det må være bevissthet om sammenhengen mellom tilstrekkelig og forutsigbart driftsgrunnlag, og anledningen til fornying og investeringer i ny teknologi.

Dersom det anses påkrevd å gjøre tilpasninger i forhold til gruppeinndeling i kystfiskeflåten av miljøhensyn, må det vurderes nøye hvordan å unngå at dette blir enda et steg mot større kapasiteter og færre enheter. Årsmøtet vil advare mot å la det være opp til forvaltningens skjønn å avgjøre om størrelsesbegrensninger av miljøhensyn kan strekkes.

Årsmøtet i Fiskarlaget Nord har tidligere erkjent behovet for å gjøre tiltak for å opprettholde en robust og differensiert kystfiskeflåte og for å bidra til mer like konkurransevilkår.

Finnmarksmodellen er et kjent og «akseptert» verktøy for å ivareta den differensierte kystfiskeflåten. Årsmøtet vil gjenta at Finnmarksmodellen bør videreføres og kan støtte at det gjøres overgang fra gruppeinndeling etter hjemmelslengde til faktisk lengde.

Årsmøtet vil påpeke betydningen av å beholde 11 meters grensen. Dette for ikke å komplisere diskusjon om effektiviseringstiltak. Den minste flåtegruppen har en særegen posisjon og rolle. Den er et bilde på mangfoldet norsk fiskerinæring representerer.

Årsmøtet vil gjenta at det kan vurderes å gjeninnføre 28 meters grensen i Finnmarksmodellen. Hensikten med grensesettingen vil være å stoppe ombyggingen og nedskaleringen av den tradisjonelle kystfiskeflåten. Det å holde kvoter igjen innenfor såkalt «tradisjonell kyst», vil ikke være et tiltak for å utfordre flåten som er utviklet i toppen. Utviklingen det har vært lagt til rette for har bidratt til et nytt flåtesegment med fantastiske kapasiteter og fasiliteter. Spørsmålet er om det er ønskelig og formålstjenlig å øke kapasiteten i det største kystsegmentet ytterlig.

I forhold til skjæringstidspunkt så må dette settes slik at det gis rimelig tid til å innrette seg. Først må det komme til enighet om hva som skal gjelde.

Fordeling av strukturgevinst

Nærings- og fiskeridepartementet har presentert fire forskjellige modeller for tilbakefall og fordeling av strukturgevinst, samt en opplisting av tiltak og formål man vurderer og tilgodese.

Årsmøtet mener det forslag som kan hevdes å være i tråd med «den opprinnelige avtalen», og som legger til rette for en fordeling som oppfattes rimelig og rettferdig, er tilbakefall relativt etter grunnkvote til nåværende gruppe (hjemmelsgrupper).

Kvotetak må defineres slik at de ikke begynner å vokse med grunnkvotene. Det bør vurderes å la tilbakefall skje til et tillegg til grunnkvoten, slik at grunnkvoten ikke vokser i seg selv.

Kvotefordeling

Intensjonen med dynamiske kvotemekanismer var å skjerme kystgruppen. Ved lave kvotenivåer ble kystgruppen prioritert og gitt en høyere andel av totalkvoten.

Årsmøtet konstaterer at den faste kvotefordeling på 68/32 mellom konvensjonell sektor og trål som er besluttet for nordøstaktisk torsk, der åpen gruppe trekkes fra lukket gruppes andel, skjermer og prioriterer trålflåten ved lave kvotenivåer. Torskekvotene faller, og kystfiskeflåten står med en dårlig avtale.

Primært mener årsmøtet dynamiske kvotestiger bør gjeninnføres.

For torskesektoren står årsmøtet alternativt på at fast fordeling bør være 70/30.

Trålflåten bør i alle tilfeller bidra til åpen gruppe, som må trekkes fra nasjonal kvote.

Like konkurransevilkår i kystfiskeflåten

Årsmøtet konstaterer at det er utviklet store kapasitetsforskjeller i flåten som opptrer kystnært.

Det må være en målsetting å gi alle flåtegrupper en rimelig og rettferdig adgang til fiskeressursene og sine respektive kvoteandeler.

Når forskjellene i flåten utvikler seg til å bli veldig store kan det å behandle aktører likt i forhold til adgang til fisket bety at man må regulere dem ulikt.

Sporing og rapportering for flåten under 15 meter

Årsmøtet er bekymret for tilbakemeldingene fra de i flåten under 15 meter som har tatt i bruk nye rapporteringssystem.

Fiskarlaget Nord har vært tydelig på behovet for å styrke ressurskontrollen. Samtidig har Nord vært tydelige på at dagens kontrollregime med fokus på fangstdagbokføring utfordrer fiskerens rettssikkerhet.

Årsmøtet vil på det sterkeste anmode om at forvaltning og politisk ledelse lytter til fiskernes bekymringer for et rapporteringssystem som oppleves for rigid og omfattende.»

Forslag til vedtak, årsmøtesak 7 – Kvotemelding 2.0

Forslag til vedtak:

«Årsmøtet tar innledninger ved statssekretær Vidar Ulriksen og til orientering.

Årsmøtet konstaterer at diskusjonen om kvotesystemet og hvordan dette skal utformes har stått over flere år. Regjeringen har sendt ut «*Høring om sentrale tema for ny kvotemelding*» der det inviteres til å få gjort retningsvalg og prinsipielle avklaringer.

Næringen trenger forutsigbarhet, og har behov for stabile og forutsigbare rammevilkår som er tilpasset for en positiv og tidsmessig utvikling.

I det følgende kommenteres det på de fire tema som er adressert i høringsnotatet:

Rammebetingelser for den minste kystflåten

Nordland Fylkes Fiskarlag har tidligere signalisert motstand mot Stortingets vedtak om å oppheve ordningen med at fartøy under 11 meter kan samfiske med seg selv, men er likevel klar over at ordningen et stykke på vei har blitt oppfattet som en slags strukturkvoteordning uten kvotetrek.

Den overordnede målsettingen for flåtegruppen under 11 meter må være at det tilbys rammevilkår som legger til rette for attraktive og framtidsrettede arbeidsplasser, samt målsettingen om å kunne drifte med mannskap på to.

Årsmøtet mener i så henseende at av de alternativ departementet har presentert er det «Sammenslåingsordning» som peker seg ut som egnet for en bred styrkning av gruppen, i tillegg til at dette alternativet er mest sannsynlig å kunne få gjennomført.

Sammenslåingsordningen vil være et alternativ til en utvidelse av strukturkvoteordningen under 11 meter. Kvotegrunnlaget vil med denne ordningen beholde sine opprinnelige identifikasjonsnummer (ID) etter sammenslåing, noe som legger til rette for at kvotegrunnlaget senere kan splittes opp dersom ønskelig. Denne ordningen har store likheter med ID-kvoteordningen, som Nordland Fylkes Fiskarlag presenterte i forbindelse med behandlingen av kvotemeldingen i 2020.

Årsmøtet forutsetter at dagens samfiskeordning for pelagiske fiskerier under 15 meter videreføres.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Departementet redegjør i dette notatet om begrunnelsen for overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde. En overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde fører til usikkerhet blant næringsaktørene samt usikkerhet rundt nye grupper og «strukturposisjon».

Årsmøtet mener at gruppeinndelinger med Finnmarksmodellen må ligge fast med dagens hjemmelslengder. Det understrekes at næringen har handlet ut fra dagens regelverk og innrettet seg etter dette.

For å sikre forutsigbarhet i fiskerinæringa må hjemmelslengden ligge fast når det kommer til kvotetilhørighet, samt at fremtidige strukturgevinster faller tilbake på disse gruppeinndelinger som forutsett.

Når det kommer til det grønne skiftet er det forventet at fiskeflåten som alle andre næringer skal gjennom en betydelig omstilling. Årsmøtet påpeker her at det ikke må stilles urealistiske krav til omstilling. Det må her ligge til grunn en bevissthet rundt sammenhengen mellom tilstrekkelig og forutsigbart driftsgrunnlag, og med dette anledningen til fornyelse og investering i ny teknologi. Lønnsomhet er helt sentralt i denne sammenheng, og en forutsetning for det grønne skiftet.

Etter årsmøtets mening må forholdsmessighetsinstruksen anses som et viktig verktøy fremover i påvente av å få kvotesystemet endelig avklart. Inntil videre, hvor en ytterligere utreder og vurderer alternative kapasitetsparametere, så er det viktig å innhente mer kunnskap om hvordan fremtidens fiskefartøy kan komme til å se ut.

Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Nærings- og fiskeridepartementet har presentert tre forskjellige modeller for tilbakefall og fordeling av strukturgevinst, i tillegg til en opplisting av tiltak og formål man vurderer å tilgodese.

Styret vil gjøre årsmøtet oppmerksom på at om man skal beholde strukturordningen slik den er i dag så må man stille seg spørsmålet; Hvor mange grunnkvoter etter hjemfall skal en kunne slå sammen per fartøy? Dette spørsmålet er ikke nevnt i høringsnotatet, men det er likevel viktig. Når hjemfall av strukturkvoter blir tilbakeført til grunnkvoter vil dette si at hver grunnkvote vil bli større på grunn av tilbakefall.

Struktureringen vil fortsette og man vil til slutt risikere å sitte igjen med svært få båter med store kvoter. På grunnlag av dette bør det defineres på nytt hvor mange kvoteenheter en båt skal kunne ha. Dersom dette ikke avklares særskilt vil det til slutt kun være eierskapsbegrensning som regulerer hvor stor kvote ett fartøy skal kunne ha.

Utenom dette tilsier ikke gjennomgangen av notatet at det har kommet frem nye momenter som krever at næringen endrer sin posisjon siden strukturvirkemidlene ble innført. Fiskeflåten har forholdt seg til de rammebetingelsene som Stortinget vedtok med hensyn til fremtidige retningslinjer for strukturpolitikken i 2007. Stabilitet i ressursfordelingen ble den gang satt som en forutsetning for at strukturtiltakene skulle gi tilsiktet effekt. Årsmøtet mener at man likevel bør finne en løsning på spørsmålet om hvor mange kvoteenheter en skal kunne slå sammen per fartøy.

Årsmøtet vil understreke at da strukturkvoteordningen ble innført så var det lagt til grunn at hjemfallet skulle skje til den gruppen som strukturkvoten ble tatt fra. Målsettingen må være at hvert fartøy får tilbake det kvantumet som var tiltenkt da strukturkvoteordningen ble innført

da hjemfallet opprinnelig var ment å skulle gå til den gruppen som strukturkvoten kom fra i tråd med Finnmarksmodellen der hjemmelslengde er gjeldende.

Årsmøtet mener på bakgrunn av dette at strukturgevinstene fra utløpt tidsbegrensning bør fordeles på gjenværende grunnkvoter til nåværende gruppe.

Kvotefordeling av nordøstarktisk torsk og nvg-sild

Norsk vårgytende sild

Årsmøtet registrerer at det i notatet ikke drøftes alternative fordelingsmodeller opp mot gjeldende fordeling, som er en fast fordeling, og sildestigen som i all hovedsak har vært benyttet i tiden før 2021.

Norges Fiskarlag har diskutert avvikling av dynamiske fordelingsmekanismer ved flere anledninger de siste årene og årsmøtet kan støtte opp om landsmøtevedtak 5/19, pkt. 25 der det slås fast at gjeldende fordelingsnøkler må stå fast, samt pkt. 35 fra landsmøtevedtak 5/19 som sier «Åpne grupper er en viktig del av totaliteten i fiskerinæringen og Landsmøtet er derfor enig i at åpne grupper i fiskeriene skal videreføres. Kvotenivåene som tilføres disse må i all hovedsak følge etablerte fordelinger.»

Årsmøtet mener at om man går fra dynamisk fordeling til fast fordeling kan dette gi store utslag i år med lav kvote, da dynamiske fordelingsmekanismer gir mer stabilitet i antall tonn kvote, mens faste fordelingsystem gir en stabilitet i prosentandel, men kvotenivået kan fluktuere mye.

På samme måte som Norges Fiskarlag vil årsmøtet argumentere for at de dynamiske fordelingsmekanismene, som har vært framforhandlet gjennom omfattende prosesser, best ivaretar fiskerinæringens behov for stabilitet og forutsigbarhet. Det har ikke kommet frem nye momenter som tilsier at avvikling av dynamiske fordelingsmekanismer og innføring av fast kvotefordeling og faste kvotefaktorer vil sikre mer stabilitet og forutsigbarhet for fiskerinæringen over tid.

Torsk nord for 62°N

Intensjonen med dynamiske kvotemekanismer var å skjerme kystgruppen. Ved lave kvotenivåer ble kystgruppen prioritert og gitt en høyere andel av totalkvoten.

Årsmøtet konstaterer at den faste kvotefordeling på 68/32 mellom konvensjonell sektor og trål som er besluttet for nordøstarktisk torsk, der åpen gruppe trekkes fra lukket gruppes andel, skjermer og prioriterer trålflåten ved lave kvotenivåer. Da de «magre årene» gjerne etterfølger hverandre med hensyn til naturlige svingninger i kvotenivå for torsk, vil en fast fordeling utgjøre en betydelig effekt for enkelte flåtegrupper og enkeltfartøy. Som en konsekvens av at torskekvotene faller vil kystfiskeflåten stå med en dårlig avtale. Årsmøtet vil på bakgrunn av dette understreke viktigheten av at trålstigen slik den var gjeldende før 2020 blir gjeninnført. Videre mener årsmøtet at avsetningen til åpen gruppe tas fra toppen av den nasjonale kvoten. Andre bonusordninger bør trekkes fra på de gruppene som har mulighet til å benytte seg av den aktuelle ordningen.

Årsmøtesak 3 – Kvotemelding 2.0

Styrets forslag til vedtak:

«Årsmøtet tar innledninger ved statssekretær Vidar Ulriksen og Jon-Erik Henriksen til orientering.

Årsmøtet konstaterer at diskusjonen om kvotesystemet og hvordan dette skal utformes har pågått over flere år. Regjeringen har sendt ut «Høring om sentrale tema for ny kvotemelding» der det inviteres til å få gjort retningsvalg og prinsipielle avklaringer.

Næringen trenger forutsigbarhet, og har behov for stabile og forutsigbare rammevilkår som er tilpasset for en positiv og tidsmessig utvikling.

Ressursfordelingen mellom gruppene må ligge fast og de enkeltes gruppers utfordringer kan ikke løses med overføringer av ressurser (kvoter) fra andre grupper. Fiskerne må ha samme muligheten til driftsgrunnlag uavhengig av bostedsadresse. Regionbindinger ved kjøp og salg av torsk kvoter må fjernes.

I det følgende kommenteres det på de fire tema som er adressert i høringsnotatet:

Rammebetingelser for den minste kystflåten

Fiskarlaget Midt-Norge har tidligere signalisert motstand mot Stortingets vedtak om å oppheve ordningen med at fartøy under 11 meter kan samfiske med seg selv.

Fiskarlaget Midt-Norge har signalisert at denne ordningen kan erstattes av en «rederikvoteordning» eller en begrenset strukturordning for fartøy under 11 meter.

Den overordnede målsettingen for flåtegruppen under 11 meter må være at det tilbys rammevilkår som legger til rette for attraktive og framtidsrettede arbeidsplasser, samt målsettingen om å kunne drifte med mannskap på to.

Årsmøtet mener i så henseende at av de alternativ departementet har presentert er det «Sammenslåingsordning» som peker seg ut som egnet for en bred styrkning av gruppen, i tillegg til at dette alternativet er mest sannsynlig å kunne få gjennomført.

Sammenslåingsordningen vil være et alternativ til en utvidelse av en strukturkvoteordning under 11 meter. Kvotegrunnlaget vil med denne ordningen beholde sine opprinnelige identifikasjonsnummer (ID) etter sammenslåing, noe som legger til rette for at kvotegrunnlaget senere kan splittes opp dersom ønskelig.

Årsmøtet forutsetter at dagens samfiskeordning for pelagiske fiskerier under 15 meter videreføres.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Departementet redegjør i dette notatet om begrunnelsen for overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde. En overgang fra hjemmelslengde til faktisk lengde fører til usikkerhet blant næringsaktørene samt usikkerhet rundt nye grupper og «strukturposisjon».

Årsmøtet mener at gruppeinndelinger med Finnmarksmodellen må ligge fast med dagens hjemmelslengder. Det understrekes at næringen har handlet ut fra dagens regelverk og innrettet seg etter dette.

For å sikre forutsigbarhet i fiskerinæringa må hjemmelslengden ligge fast når det kommer til kvotetilhørighet, samt at fremtidige strukturgevinster faller tilbake på disse gruppeinndelinger som forutsett.

Når det kommer til det grønne skiftet er det forventet at fiskeflåten som alle andre næringer skal gjennom en betydelig omstilling. Årsmøtet påpeker her at det ikke må stilles urealistiske krav til omstilling. Det må her ligge til grunn en bevissthet rundt sammenhengen mellom tilstrekkelig og forutsigbart driftsgrunnlag, og med dette anledningen til fornyelse og investering i ny teknologi. Lønnsomhet er helt sentralt i denne sammenheng, og en forutsetning for det grønne skiftet.

Etter årsmøtets mening må forholdsmessighetsinstruksen anses som et viktig verktøy fremover i påvente av å få kvotesystemet endelig avklart. Inntil videre, hvor en ytterligere utreder og vurderer alternative kapasitetsparametere, så er det viktig å innhente mer kunnskap om hvordan fremtidens fiskefartøy kan komme til å se ut.

Årsmøtet er åpen for at det kan være hensiktsmessig at den minste kystflåten reguleres etter fartøyets lasteroms-volum sammen med lengde grenser.

(Fremtidens kystfiskefartøy – rapport fra Sintef)

Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Nærings- og fiskeridepartementet har presentert tre forskjellige modeller for tilbakefall og fordeling av strukturgevinst, i tillegg til en oppstilling av tiltak og formål man vurderer å tilgodese.

Årsmøtet viser til at da strukturkvoteordningen ble innført så var det lagt til grunn at hjemfallet skulle skje til den gruppen som strukturkvoten kom fra. Årsmøtet mener at dette prinsippet også må benyttes ved tilbakefallet av strukturkvotene fra 2027 og fremover. Årsmøtet mener at strukturgevinsten bør fordeles relativt etter grunnkvoten.

Kvotefordeling av nordøstarktisk torsk og norsk vårgytende sild

Årsmøtet viser til at de dynamiske stigningene på fordeling av torsk nord for 62 grader Nord og norsk vårgytende sild var sentrale momenter i ressursfordelingen som organisasjonen ble enige om på Landsmøtene i 1994, 2001 og 2007, ved at kystflåten skal skjermes ved å ha en høyere andel ved lave norske kvoter og en lavere andel ved høye norske kvoter. Årsmøtet mener at de dynamiske kvotestigningene må gjeninnføres i det «nye» kvotesystemet.

Videre mener årsmøtet at avsetningen til åpen gruppe tas fra toppen av den nasjonale kvoten. Andre bonusordninger bør trekkes fra på de gruppene som har mulighet til å benytte seg av den aktuelle ordningen.

Sporing og rapportering for flåten under 15 meter

Årsmøtet er bekymret for tilbakemeldingene fra de i flåten under 15 meter som har tatt i bruk det nye rapporteringssystemet. Årsmøtet vil på det sterkeste anmode om at forvaltning og politisk ledelse lytter til fiskernes bekymringer for et rapporteringssystem som oppleves for rigid og omfattende. Dagens kontrollregime med fokus på fangstdagbokføring utfordrer fiskernes rettssikkerhet.»

Nærings- og fiskeridepartementet
Norges Fiskarlag

Hørings svar – sentrale tema for ny kvotemelding

1. Bakgrunn

Fiskebåt viser til Nærings- og fiskeridepartementets høringsnotat av 6. juli d.å. om sentrale tema for ny kvotemelding. Høringen er delt inn i fire høringsnotat som behandler følgende tema:

- Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten
- Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger
- Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen
- Kvotefordeling for nordøstarktisk torsk og nvg-sild

Fiskebåt har følgende kommentarer til de aktuelle høringsnotatene:

2. Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Fiskebåt er opptatt av at den nye kvotemeldingen bidrar til å skape ro og stabilitet i næringen om de politiske rammevilkårene. Dette gjelder ikke minst stabilitet i kvotefordelingen mellom fartøygruppene. Dersom det skal bli ro i næringen mener Fiskebåt at også de minste fartøygruppene må få tilgang på kvoteordninger som gir mulighet til å utvikle seg innenfor sitt kvotegrunnlag, enten det gjelder økt lønnsomhet, økt sikkerhet eller grønn omstilling. Fiskebåt legger til grunn at de berørte fartøygruppene og myndighetene i fellesskap blir enige om hvilke ordninger som bør velges.

3. Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Fiskebåt mener at dagens inndeling av kystflåten etter hjemmelslengde har fungert godt. Flåten har hatt adgang til å bygge fremtidsrettede fartøy som ivaretar hensynet til miljø, sikkerhet, kvalitet og økonomi. Utviklingen har også ført til at kystflåtens driftsmønster har endret seg fra et sesongbasert fiskeri til et mer helårlig fiske, samt at kystflåten i større grad er egnet til å delta i de pelagiske fiskeriene.

Fiskebåt er opptatt av at beslutninger om fremtidig fartøystruktur må ta utgangspunkt i et bredt perspektiv som hensyntar alle fiskerier, kvalitetskrav, sikkerhetskrav og ikke minst behovet for grønn omstilling. Fiskebåt mener at dette best kan oppnås ved å videreføre dagens inndeling av kystflåten etter hjemmelslengde, og gjeninnføre en fleksibilitet i kvoteinstruksen som legger til rette for en fremtidsrettet utvikling av kystflåten. Fiskebåt mener at instruksen bør knyttes til lasteromsbegrensninger, og ikke lengdebegrensninger.

Fiskebåt mener det er sterke argumenter for å slå sammen de to største hjemmelslengdegruppene, blant annet for å gi fartøyene i disse gruppene muligheten til å utvikle seg i de ulike fiskeriene, innenfor både torskesektoren og pelagisk sektor. Dette vil også innebære en klar forenkling av kvotesystemet.

Fiskebåt vil understreke at selv om en slik sammenslåing gjennomføres, må strukturgevinstene fra tidligere strukturering fordeles som forutsatt til det enkelte fartøys historiske hjemmelstilknytning.

4. Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Fiskebåt viser til høringsnotat nr. 3 om fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen. Høringen presenterer alternative modeller for hvordan strukturgevinsten kan fordeles. Videre drøftes enkelte problemstillinger som tilbakefallet reiser uavhengig av hvilken modell som velges.

Fordeling av strukturgevinsten blir et nullsumspill for de enkelte fartøygruppene, men for det enkelte rederi vil valg av modell kunne ha stor betydning for fremtidig kvotefaktorbeholdning. Når det først er lansert flere ulike modeller for hvordan strukturgevinsten kan fordeles er det ikke til å unngå at noen vil komme ut som «vinnere og tapere» når valget tas. I denne situasjonen er det avgjørende for tilliten til kvotesystemet at man velger den løsning som viderefører tidligere praksis for fordeling av strukturgevinst. Kun på denne måten vil næringens berettigede forventninger som de har basert sine investeringer på, imøtekommes. Fiskebåt mener derfor at fordelingen må følge modell 3, hvor strukturgevinsten fordeles på alle kvotefaktorer innenfor de respektive strukturgruppene i tråd med etablert praksis for fordeling av strukturgevinst av avkortede kvoter. Det redegjøres nærmere for dette nedenfor.

I den forrige regjeringens kvotemelding (Meld. St. 32 2018-2019) ble det foreslått å allokere deler av strukturgevinsten til en statlig kvotebeholdning. Forslaget ble forkastet av et enstemmig Storting, som i stedet besluttet at det skulle innføres en ressursavgift. Med dette ble prinsippet om at strukturgevinsten i sin helhet skal tilbakeføres til flåten nok en gang slått fast. Dette er og har vært den viktigste forutsetning for all strukturering under den tidsavgrensede ordningen. På denne bakgrunn mener Fiskebåt det er oppsiktsvekkende at departementet velger å drøfte fordelingsmodeller som bygger på at strukturgevinsten ikke skal tilbakeføres til flåten. Slike løsninger vil endre forutsetningene som struktureringen har skjedd på og ramme rederi og mannskap hardt. Det vil også være ødeleggende for næringens tillit til kvotesystemet.

Fiskebåt forventer at regjeringspartienes fortsatt står ved den enighet som ble oppnådd på Stortinget i 2020, og som er i tråd med regjeringspartienes strukturpolitikk gjennom hele ordningens levetid. Det kan på denne bakgrunn ikke være rom for å vurdere løsninger der strukturgevinsten ikke i sin helhet faller tilbake til fartøygruppene, og Fiskebåt mener det er svært uheldig at departementet velger å diskutere dette i høringsnotatet.

Modell 1: Fordeling til nye grupper, relativt etter grunnkvotens størrelse

Modellen går ut på at fordelingen skal skje i den gruppen som fartøyet som avgir strukturkvote tilhører på utløpstidspunktet. Modellen forutsetter endringer i gruppeinndelingen i kystfiskeflåten og sammenslåing av torske- og seitrålgruppene. Fiskebåt konstaterer at departementet i høringsnotatet har valgt å forutsette at sistnevnte sammenslåing ikke skal gjennomføres, og derfor kun har analysert effektene for fartøy i lukket gruppe. Spørsmålet om hvordan en felles strukturgevinstfordeling mellom torske- og seitrålgruppene som følge av sammenslåing er derfor fortsatt ikke konsekvensutredet.

Gjeldende strukturgruppeinndeling har vært en viktig premisse både for hvilke fartøy som kan strukturere og hvilke fartøy som skal dele strukturgevinsten. Å gjøre endringer i gruppeinndelingen med virkning for tilbakefall av strukturgevinster som har blitt etablert under gjeldende inndeling, vil være et klart brudd på næringsaktørens forventninger og forutsetninger. Fiskebåt vil på denne bakgrunn sterkt fraråde at modell 1 legges til grunn. I den grad grupper skal endres eller sammenslås, må strukturgevinsten fra strukturkvoter som er etablert før endringen gjennomføres, fordeles til fartøyene etter dagens gruppeinndelinger.

Modell 2 og 3: Fordeling til gjeldende grupper, relativt etter grunnkvotens størrelse eller sum kvotefaktor

Departementet skriver at modell 2 er i henhold til den forventning aktørene kan sies å ha hatt da beslutningen om å strukturere ble tatt. Det er oppsiktsvekkende at departementet uttaler dette, og Fiskebåt kan ikke se at det er dekning for å hevde at modell 2 ligger nærmere aktørenes forventninger enn modell 3. Spørsmålet om fordelingen skal skje til kun grunnkvoter eller sum kvotefaktorer er så vidt vi kan se ikke berørt i St. Meld. Nr. 21 2006-2007 (Strukturmeldingen). Det nærmeste man kommer er eksemplifiseringen i figur 5.1, men denne synes kun å illustrere situasjonen etter at alle strukturkvoter er tilbakefalt. Selv om problemstillingen ikke er kommentert i Strukturmeldingen foreligger det langvarig praksis for å fordele strukturgevinster som følge av avkortning på sum kvotefaktorer. Strukturgevinst som følge av avkortning og utløp er to sider av samme sak, og Fiskebåt kan ikke se at det er naturlig å behandle disse ulikt.

Fordeling av strukturgevinst kun til grunnkvoten ble aktualisert ved den foregående regjeringens kvotemelding og Stortingets vedtak i tilknytning til denne, jf. Vedtak 551 som lyder slik:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ved utløp av tidsbegrensningen for strukturkvoter fordeles strukturgevinsten til den fartøygruppen fartøyet tilhører når tidsbegrensningen inntreer, og fordeles relativt etter grunnkvote. Ved opprettelse av strukturkvote fordeles strukturgevinsten som oppstår ved avkortning, til den fartøygruppen fartøyet tilhører, og fordeles relativt etter grunnkvote. For ringnotgruppen og pelagisk trål fordeles strukturgevinsten når tidsbegrensningen inntreer etter dagens gruppetilhørighet.»

I Kvotemeldingen som lå til grunn for Stortingets vedtak heter det blant annet:

«Som nevnt tidligere, er valg av fordelingsnøkkel i første rekke et fordelingsspørsmål. Forskjellen mellom fordeling etter grunnkvoter og flat fordeling har i all hovedsak sammenheng med størrelsen på grunnkvoten. Fordeling etter summen av grunn- og strukturkvote vil gi de som har benyttet seg av strukturingsordningen en relativt større andel av strukturgevinsten. I dagens system fordeles strukturgevinsten ved avkortning av strukturkvoter proporsjonalt med fartøyenes grunnkvoter. Dette prinsippet er derfor lagt til grunn for fordeling av strukturgevinst ved tilbakefall i de etterfølgende utregningene.»

Sitatet viser at det var regjeringens intensjon at samme fordelingsprinsipp som har vært anvendt ved fordeling av avkortede strukturkvoter skal benyttes ved fordeling av utløpte strukturkvoter, men at man dessverre endte opp med å feilinformere Stortinget, som fattet sitt vedtak på feil grunnlag. Strukturgevinsten ved avkortning av strukturkvoter fordeles ikke proporsjonalt med fartøyenes grunnkvoter. Strukturgevinster som har oppstått som følge av avkortning ved bruk av strukturkvoteordningen, er fordelt med utgangspunkt i summen av grunn- og strukturkvoter. Dette fremgår klart av Nærings- og fiskeridepartementets instruks av 27. oktober 2016 og langvarig praksis. Her heter det blant annet (vår utheving):

«Departementet vil innledningsvis vise til at det er en forutsetning for strukturkvoteordningen i kystfiskeflåten at fordeling av strukturgevinster som følge av avkortning, skal komme de øvrige fartøyene i den aktuelle hjemmelslengdegruppen til gode. Vi legger videre til grunn at strukturgevinstene bør fordeles jevnt på kvotefaktorene i den aktuelle gruppen, uavhengig av om kvotefaktorene er knyttet til tildelte grunnkvoter eller strukturkvoter.»

Stortinget gjorde altså et vedtak som tilsynelatende viderefører gjeldende praksis, men som i realiteten har endret den praksis som er fulgt i mange år. Fiskebåt legger til grunn at det ikke var Stortingets intensjon å endre en så sentral rammebetingelse og viser til at en slik endring heller ikke var begrunnet i Stortingets innstilling.

Departementet er åpenbart skeptiske til modell 3 og mener at den introduserer et nytt usikkerhetsmoment sammenlignet med de to andre modellene:

«Det er ikke lenger usikkerhet utelukkende forbundet med hvor mange grunnkvoter som er igjen i gruppen når strukturgevinsten skal fordeles. Denne usikkerheten utvides til også å gjelde størrelsen på de totale strukturkvotene som også skal premieres med strukturgevinst.»

Det er ikke enkelt å følge departementets påstand om at modellen introduserer ny usikkerhet. Antallet gjenværende grunnkvoter og strukturkvoter vil følge hverandre. Det som er ukjent, er og blir hvor mye mer strukturering som skjer frem mot tilbakefallet, og det er like usikkert i begge modeller. En annen sak er det at modell 1 og 2 sannsynligvis vil føre til full strukturstopp frem mot tilbakefallet, mens modell 3 ikke vil ha en slik effekt.

Departementet skriver også at modellen skaper mulighet til å påvirke strukturgevinstfordelingen, ettersom også nytildelte strukturkvoter vil høste strukturgevinst fra tidligere strukturering helt frem til tidsbegrensningen på disse utløper. Heller ikke denne innvendingen er treffende. Den ekstra strukturgevinsten som oppstår ved å strukturere under denne modellen ville i sin helhet tilfalt grunnkvoten som utstruktureres. Valget om å strukturere vil med andre ord kun få betydning for partene som inngår i strukturprosjektet, og ikke få noen betydning for strukturgevinsten til øvrige fartøy. Det er riktig at modell 3 vil gi de som strukturere frem mot tilbakefallet større gevinst enn ved modell 1 og 2, men å hevde at modell gir muligheter til å påvirke fordelingen er lite treffende.

Departementet nevner også at denne fordelingsmodellen kan skape utfordringer i forhold til kvotetakene ved at summen av strukturgevinst vil medføre at enkelte fartøy midlertidig overstiger kvotetakene. Det er en reell problemstilling. Den er imidlertid aktuell for alle modeller, og ikke kun for modell 3.

Høringen reiser enkelte andre spørsmål som melder seg uavhengig av hvilken modell som velges, herunder hvordan kvotetakene skal tilpasses, hvordan man skal håndtere leveringsplikt på utløpte strukturkvoter og hvorvidt rekrutteringskvoter skal tildeles strukturgevinst. Spørsmålet er i begrenset grad utredet i høringsnotatet og Fiskebåt mener at det vil være nødvendig å komme tilbake til disse spørsmålene senere, etter at fordelingsmodell er avklart.

Fiskebåt vil understreke at forventninger til at utløpte strukturkvoter skal tilbakeføres til strukturgruppene, er og har vært den viktigste forutsetningen for all strukturering som har skjedd under den tidsuavgrensede ordningen. Med bakgrunn i langvarig praksis har næringen også en forventning om at fordelingen skal skje til fordel for alle kvotefaktorer, ikke kun grunnkvotefaktoren. Disse forventningene må innfris.

Fiskebåt er åpen for å diskutere om strukturgevinstfordelingen av fremtidig strukturering skal fordeles på andre måter, men ikke for strukturgevinster fra de som allerede har strukturert.

5. Kvotefordeling for nordøstarktisk torsk og nvg-sild

Bred politisk enighet om stabilitet i kvotefordelingen mellom fartøygruppene har vært den viktigste suksessfaktoren for overgangen fra en subsidiert næring til en lønnsom fiskeflåte. Det var næringen selv som på politikernes oppfordring tok ansvaret for å bli enige om kvotefordelingen mellom fartøygruppene. Dagens kvotefordeling, som i stor grad ble fremforhandlet på midten av 90-tallet, gjenspeiler den historiske aktiviteten til fartøygruppene, og har tjent både næringen og landet vel. Dette gjelder ikke minst de dynamiske kvotefordelingsstigenene for nordøstarktisk torsk og norsk vårgytende sild som virket i perioden 1994 – 2020.

Stabilitet i kvotefordelingen er god fiskeripolitikk, god markedspolitik og god forvaltning. Det er en viktig arbeidsdeling mellom de ulike flåtegruppene i dag, fra små kystfartøy til de største havgående fartøyene. Arbeidsfordelingen sikrer at alle tilgjengelige ressurser utnyttes over store geografiske områder, på forskjellige dybder og gjennom hele året. Kvotefordelingen har tatt hensyn til en rekke ulike forhold som variasjon i de årlige norske totalkvotene, markedsforhold og utenrikspolitiske forhold.

Fiskebåt mener at selv om innføring av faste kvotefaktorer også for nordøstarktisk torsk og norsk vårgytende sild innebar en forenkling, har det oppstått en diskusjon rundt elementer i kvotefordelingen som bidrar til økt usikkerhet. Dette er svært uheldig, fordi usikkerhet eller endringer i kvotefordelingen vil kunne ramme investeringene og aktiviteten langs kysten hardt.

Fiskebåt mener på denne bakgrunn at næringen vil være best tjent med en gjeninnføring av de dynamiske kvotefordelmekanismene for nordøstarktisk torsk (trålstigen) og norsk vårgytende sild (sildestigen). Fiskebåt mener at det er disse fordelingsstigenene, og premissene de bygger på, som best ivaretar fiskerinæringens behov for stabilitet og forutsigbarhet. Fiskebåt viser her til at stigenene har virket i mer enn 25 år, og at det har vært bred politisk oppslutning rundt fordelingen.

Fiskebåt mener at det fortsatt er gode argumenter for å videreføre slike kvotestiger, som gir kystflåten høyere kvoteandeler ved lavere kvoter, og lavere kvoteandeler ved høye totalkvoter. Det er ofte slik at kystflåten kan ha problemer med å fiske svært store kvoter, og samtidig bidrar stigenene til at kystflåten som har mindre mobilitet skjermes ved nedgang i totalkvotene. Fiskebåt mener samtidig at en gjeninnføring av kvotestigenene vil kunne bidra til at det er mulig å oppnå et bredt flertall på Stortinget om kvotefordelingen når ny kvotemelding skal behandles. Fiskebåt forutsetter at kvoteavsetningen til åpen gruppe belastes som tidligere når kvotestigenene var operative. Dette er avgjørende for å unngå vesentlige endringer i kvotefordelingen.

Fiskebåt stiller seg undrende til at åpen gruppe i høringsnotatet trekkes frem som den viktigste rekrutteringsarenaen i fiskeflåten, og at det skapes et inntrykk av at havfiskeflåten ikke bidrar til rekruttering. Alle fartøygrupper bidrar til rekruttering ved at disponibel kvote til fordeling er fratrukket avsetning til eksisterende rekrutteringskvoter i lukket gruppe, og avsetning til ny rekrutteringsordning i åpen gruppe. Det er også et faktum at bare 10% av fiskerne i åpen gruppe er under 30 år, slik at det kan diskuteres hvor viktig åpen gruppe er som rekrutteringsarena. Det er samtidig påfallende at departementet i høringsnotatet ikke nevner den omfattende rekrutteringen av unge fiskere, blant annet gjennom lærlingeordninger, som foregår ombord i de større fartøyene.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Jan Ivar Maråk

Kopi: Fiskeridirektoratet
Norsk Sjømannsforbund
Norsk Sjøoffisersforbund
Det norske maskinistforbund
Sjømat Norge

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.

Ålesund den 30. september 2022

Saksbehandler : Ole Morten Sorthe, 918 37 167

Deres ref.

Norges Fiskarlag**NY KVOTEMELDING – HØRING**

Det vises til høringen fra Nærings- og fiskeridepartementet datert 6. juli 2022 om sentrale tema for ny kvotemelding.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest har fattet slikt vedtak.

«Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til høringsnotatene sendt ut av Nærings- og fiskeridepartementet vedkommende overnevnte sak.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest vil innledningsvis påpeke at det er svært viktig at en får en snarlig avklaring på hvordan det «fremtidige kvotesystemet» skal se ut. Styrene vil påpeke at arbeidet med å utforme et nytt kvotesystem har tatt alt for lang tid, skapt stor usikkerhet, noe som har medført at for mange av aktørene har nødvendig utskiftninger, styrking av driftsgrunnlag mm. blitt «satt på vent» inntil en endelig avklaring fra myndighetene foreligger. Styrene er derfor tilfreds med at fiskeri- og havministeren er klar på at Regjeringens «Kvotemelding 2.0» skal legges frem for Stortinget rundt juletider og at en legger opp til at Stortinget skal behandle meldingen i vårsesjonen 2023.

De fire høringsnotatene fra Nærings- og Fiskeridepartementet reiser og fremmer en del problemstillinger og forslag som ikke kan behandles enkeltvis, men må sees i sammenheng.

Styrene er klare på at ressursfordelingen mellom gruppene må ligge fast og at de enkeltes gruppers utfordringer ikke kan løses med overføringer av ressurser (kvoter) fra andre grupper. En kan ikke på noe vis støtte noen form for overføring av kvoter fra fiskerinæringen til Staten. En fisker må også ha samme muligheter til driftsgrunnlag uavhengig av bostedsadresse.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest har følgende kommentarer til Nærings- og fiskeridepartementets høringsnotater;

Kvotefordeling av nordøstarktisk torsk og nvg-sild

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til at de dynamiske stigen på fordeling av torsk nord 62°N og norsk vårgytende sild var sentrale momenter i ressursfordelingen som organisasjonen ble enige om på landsmøtene i 1994, 2001 og 2007, ved at kystflåten skal skjermes,

ved å ha en høyere andel ved lave norske kvoter og en lavere andel ved høye norske kvoter. Styrene mener at de dynamiske kvotestigene må gjeninnføres i det «nye» kvotesystemet.

Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturvoteordningen

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til at det ved «oppstarten» av struktureringen tidlig på 2000-tallet var en klar forutsetning, både fra næringen og forvaltningen, om at gevinsten fra avkortningen og senere tilbakefall fra strukturkvotene skulle tilfalle den gruppen strukturkvoten kom fra (tilhørte). Dette er også et prinsipp som i hele den perioden en har hatt strukturvoteordninger har vært benyttet for fordeling av gevinsten fra avkortninger også for de kvoter/fartøyer som er inndelt i andre lengdegrupper enn hjemmelslengden.

Styrene mener at dette prinsippet også må benyttes ved tilbakefallet av strukturkvotene fra 2027 og fremover. Styrene finner også etter en helhetsvurdering at strukturgevinsten bør fordeles på grunn- og strukturkvoten slik det har vært praktisert i flere av gruppene ved fordeling av avkortningen.

I tillegg vil en peke på at det er urimelig at hjemmelslengdegrunlaget for torskekvoten skal styre hvilket strukturtak som gjelder for de pelagiske artene for fartøy med kvote i begge sektorene.

Det kan også nevnes at myndighetene sammen med fiskerierorganisasjonene må finne en konstruktiv løsning på at ikke «strukturtaket» automatisk blir øket i sammenheng med at størrelsen på grunnkvoten økes. Samme vurderingene må gjøres for de andre flåtegruppene. En må også se på eierskapsbegrensningen.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til at Stortinget ved behandlingen av Medl.St. 32 (2018-2019) «Et kvotesystem for økt verdiskapning» besluttet at gruppeinndeling etter hjemmelslengde erstattes av en gruppeinndeling etter faktisk lengde, og at det gis en overgangsperiode der fartøy med en annen faktisk lengde enn hjemmelslengde kan velge å bringe fartøyet i tråd med opprinnelig hjemmelslengde. Den faktiske utformingen må være gjennomført innen 31. desember 2023.

Styrene vil peke på at om myndighetene går inn for faktisk lengde vil fartøygruppen under 11 (13) m faktisk lengde «miste» framtidig struktur-/samarbeidsobjekt da en del fartøy vil forsvinne ut av gruppene med bakgrunn i at hjemmels- og faktisk lengde ikke er samsvarende.

Styrene vil innledningsvis påpeke at systemet med inndelingen av kystflåten basert på hjemmelslengde etter vår oppfatning har fungert godt og fremstår som et godt og effektivt system både ved strukturering og regulering av fiskeriene. Styrene er imidlertid enig i at en noe for stor andel av kvoter fra relativt små fartøy er blitt «flyttet» opp til større fartøyer, og at det kan være hensiktsmessig at en setter begrensninger for en slik forskyvning. Styrene vil påpeke at en slik sperre alt er satt ved «forholdsmessighetsinstruksen» fra 2019.

Styrene mener at en også i fremtiden skal holde fast ved inndeling av kystgruppen etter hjemmelslengde, da en slik inndeling oppfattes som forutsigbar, rettferdig og vil ikke medføre en permanent forskyvning av rettigheter gruppene imellom. En inndeling av kystflåten etter

hjemmelslengde vil også gi et forenklet og rettferdig håndtering av strukturgevinstene i fremtiden i tråd med opprinnelige forutsetninger.

Nye krav til det «grønne skiftet», energieffektivisering, tilrettelegging for begge kjønn, krav til forbedret fangst- og redskapshåndtering krever i mange tilfeller at fartøyene må kunne bli noe større. Styrene mener derfor at det må kunne tillates at en går noe ut over grensene på 11, 15 og 21 meter for å kunne oppnå disse kravene. Styrene ser for seg at en kombinasjon av hjemmelslengde med lengste lengde/ lastevolum på noe sikt kan være en god løsning.

Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest er opptatt av at alle fartøygrupper i den norske fiskeflåten må kunne oppnå en tilfredsstillende lønnsomhet slik at en kan oppnå målsetningen med å kunne tilby gode og attraktive arbeidsplasser som kan møte morgendagens utfordringer.

Fiskernes muligheter for å kunne foreta effektivisering er å kunne høste sine kvoter med noe færre fartøy. Styrene ser derfor ingen annen løsning enn at en også må tilby den minste flåten innenfor de ulike fiskeriene en mulighet til en forsiktig strukturering, jf. LM vedtak 5/2015.

Primært mener styrene at en bør kunne gå på en ordinær strukturkvoteordning, dog med et lavt kvotetak. Styrene tar imidlertid til etterretning at tilnærmet alle politiske partiene er imot en strukturkvoteordning for flåten under 11 (13) meter. Styrene finner derfor etter en helhetsvurdering å kunne støtte en sammenslåingsordning med ID-kvoter. Det innebærer at den minste flåten gis en mulighet til å kunne slå sammen to kvoter på ett fartøy, og at en beholder begge grunnkvotene (med hver sin unike ID) for eventuelt senere splitting. Styrene mener at flåten under 11 (13) meter må gis adgang til å doble sitt kvotegrunnlag både i bunnfisk- og i pelagisk sektor og at kvotetaket dermed må settes til 2 + 2.

Styrene mener at denne ordningen bør gis tilsvarende varighet som andre strukturordninger, 20 år. Styrene mener videre at ordningen må gjelde for fartøy med hjemmelslengde under 11 (13) meter, men begrenses til bare å gjelde fartøyer med faktisk lengde under 15 meter. Det må også tillates å benytte ID-kvoteordningen uavhengig av øvrig kvotesammensetning på fartøyet, ved at en f.eks. kan benytte ID-kvoteordning på torsk og strukturkvoteordning på nvg- sild (o/11 meter hjemmelslengde). Dagens samfiske i de pelagiske fiskeriene må i tillegg opprettholdes.

For å ivareta de fiskere som livnærer seg i åpen gruppe er det nødvendig med mekanismer som hindrer en økt tilstrømming til åpen gruppe av fartøyer og fiskere som velger å oppgi sine kvoter i lukket gruppe gjennom bruk av sammenslåingsordningen skissert overfor. Styret har ikke tatt endelig stilling til hva for mekanismer en bør innføre, men en bør utrede både kondemneringsordninger og evt. sette inn begrensninger på at et fartøy som er benyttet i lukket gruppe ikke kan benyttes i samme fiskeri i åpen gruppe i f.eks. 3 til 5 år.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest vil gjøre myndighetene oppmerksom på at behovet for utforming av fartøyene i torske- og pelagisk sektor er ulike. Det kommer dessverre ikke særlig fram i høringsnotatene da pelagisk sektor er lite nevnt i notatene.

Til slutt vil styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest påpeke at fiskerinæringen fortjener langsiktige forutsigbare rammevilkår for fortsatt å kunne skape store eksportinntekter til Norge og ivareta de norske fiskeriinteressene i et internasjonalt perspektiv.»

Med hilsen
Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest

Ole Morten Sorthe/s

Kopi: Styret i Møre og Romsdal Fiskarlag
Styret i Fiskarlaget Vest
Lokallagene i Møre og Romsdal Fiskarlag
Lokallagene i Fiskarlaget Vest
Medlemslagene

Bergen, 30.09.2022

Vår ref: 2022/
Sakshandsamar: Britt Sæle Instebo

Dykkar ref:

Norges Fiskarlag

NY KVOTEMELDING – HØRING

Ein viser til høyringsmail av 08.07.200 frå Norges Fiskarlag om høyringa frå Nærings- og fiskeridepartementet datert 6. juli 2022 om sentrale tema for ny kvotemelding.

Styret i Sør-Norges Notfiskarlag sluttar seg til følgjande felles uttale frå Fiskarlaget Vest og Møre og Romsdal Fiskarlag:

«Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest har fattet slikt vedtak.

«Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til høyringsnotatene sendt ut av Nærings- og fiskeridepartementet vedkommende overnevnte sak.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest vil innledningsvis påpeke at det er svært viktig at en får en snarlig avklaring på hvordan det «fremtidige kvotesystemet» skal se ut. Styrene vil påpeke at arbeidet med å utforme et nytt kvotesystem har tatt alt for lang tid, skapt stor usikkerhet, noe som har medført at for mange av aktørene har nødvendig utskiftninger, styrking av driftsgrunnlag mm. blitt «satt på vent» inntil en endelig avklaring fra myndighetene foreligger. Styrene er derfor tilfreds med at fiskeri- og havministeren er klar på at Regjeringens «Kvotemelding 2.0» skal legges frem for Stortinget rundt juletider og at en legger opp til at Stortinget skal behandle meldingen i vårsesjonen 2023.

De fire høyringsnotatene fra Nærings- og Fiskeridepartementet reiser og fremmer en del problemstillinger og forslag som ikke kan behandles enkeltvis, men må sees i sammenheng.

Styrene er klare på at ressursfordelingen mellom gruppene må ligge fast og at de enkeltes gruppers utfordringer ikke kan løses med overføringer av ressurser (kvoter) fra andre grupper. En kan ikke på noe vis støtte noen form for overføring av kvoter fra fiskerinæringen til Staten. En fisker må også ha samme muligheter til driftsgrunnlag uavhengig av bostedsadresse.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest har følgende kommentarer til Nærings- og fiskeridepartementets høringsnotater;

Kvotefordeling av nordøstarktisk torsk og nvg-sild

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til at de dynamiske stigen på fordeling av torsk nord 62°N og norsk vårgytende sild var sentrale momenter i ressursfordelingen som organisasjonen ble enige om på landsmøtene i 1994, 2001 og 2007, ved at kystflåten skal skjermes, ved å ha en høyere andel ved lave norske kvoter og en lavere andel ved høye norske kvoter. Styrene mener at de dynamiske kvotestigene må gjeninnføres i det «nye» kvotesystemet.

Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturvoteordningen

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til at det ved «oppstarten» av struktureringen tidlig på 2000-tallet var en klar forutsetning, både fra næringen og forvaltningen, om at gevinsten fra avkortningen og senere tilbakefall fra strukturvotene skulle tilfalle den gruppen strukturvoten kom fra (tilhørte). Dette er også et prinsipp som i hele den perioden en har hatt strukturvoteordninger har vært benyttet for fordeling av gevinsten fra avkortninger også for de kvoter/fartøyer som er inndelt i andre lengdegrupper enn hjemmelslengden.

Styrene mener at dette prinsippet også må benyttes ved tilbakefallet av strukturvotene fra 2027 og fremover. Styrene finner også etter en helhetsvurdering at strukturgevinsten bør fordeles på grunn- og strukturvoten slik det har vært praktisert i flere av gruppene ved fordeling av avkortningen.

I tillegg vil en peke på at det er urimelig at hjemmelslengdegrunnlaget for torskekvoten skal styre hvilket strukturtak som gjelder for de pelagiske artene for fartøy med kvote i begge sektorene.

Det kan også nevnes at myndighetene sammen med fiskerierorganisasjonene må finne en konstruktiv løsning på at ikke «strukturtaket» automatisk blir øket i sammenheng med at størrelsen på grunnkvoten økes. Samme vurderingene må gjøres for de andre flåtegruppene. En må også se på eierskapsbegrensningen.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest viser til at Stortinget ved behandlingen av Medl.St. 32 (2018-2019) «Et kvotesystem for økt verdiskapning» besluttet at gruppeinndeling etter hjemmelslengde erstattes av en gruppeinndeling etter faktisk lengde, og at det gis en overgangsperiode der fartøy med en annen faktisk lengde enn hjemmelslengde kan velge å bringe fartøyet i tråd med opprinnelig hjemmelslengde. Den faktiske utformingen må være gjennomført innen 31. desember 2023.

Styrene vil peke på at om myndighetene går inn for faktisk lengde vil fartøygruppen under 11 (13) m faktisk lengde «miste» framtidige struktur-/samarbeidsobjekt da en del fartøy vil forsvinne ut av gruppene med bakgrunn i at hjemmels- og faktisk lengde ikke er samsvarende.

Styrene vil innledningsvis påpeke at systemet med inndelingen av kystflåten basert på hjemmelslengde etter vår oppfatning har fungert godt og fremstår som et godt og effektivt system både ved strukturering og regulering av fiskeriene. Styrene er imidlertid enig i at en noe for stor andel av kvoter fra relativt små fartøy er blitt «flyttet» opp til større fartøyer, og at det kan være hensiktsmessig at en setter begrensninger for en slik forskyvning. Styrene vil påpeke at en slik sperre alt er satt ved «forholdsmessighetsinstruksen» fra 2019.

Styrene mener at en også i fremtiden skal holde fast ved inndeling av kystgruppen etter hjemmelslengde, da en slik inndeling oppfattes som forutsigbar, rettferdig og vil ikke medføre en permanent forskyvning av rettigheter gruppene imellom. En inndeling av kystflåten etter hjemmelslengde vil også gi et forenklet og rettferdig håndtering av strukturgevinstene i fremtiden i tråd med opprinnelige forutsetninger.

Nye krav til det «grønne skiftet», energieffektivisering, tilrettelegging for begge kjønn, krav til forbedret fangst- og redskapshåndtering krever i mange tilfeller at fartøyene må kunne bli noe større. Styrene mener derfor at det må kunne tillates at en går noe ut over grensene på 11, 15 og 21 meter for å kunne oppnå disse kravene. Styrene ser for seg at en kombinasjon av hjemmelslengde med lengste lengde/ lastevolum på noe sikt kan være en god løsning.

Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest er opptatt av at alle fartøygrupper i den norske fiskeflåten må kunne oppnå en tilfredsstillende lønnsomhet slik at en kan oppnå målsetningen med å kunne tilby gode og attraktive arbeidsplasser som kan møte morgendagens utfordringer.

Fiskernes muligheter for å kunne foreta effektivisering er å kunne høste sine kvoter med noe færre fartøy. Styrene ser derfor ingen annen løsning enn at en også må tilby den minste flåten innenfor de ulike fiskeriene en mulighet til en forsiktig strukturering, jf. LM vedtak 5/2015.

Primært mener styrene at en bør kunne gå på en ordinær strukturkvoteordning, dog med et lavt kvotetak. Styrene tar imidlertid til etterretning at tilnærmet alle politiske partiene er imot en strukturkvoteordning for flåten under 11 (13) meter. Styrene finner derfor etter en helhetsvurdering å kunne støtte en sammenslåingsordning med ID-kvoter. Det innebærer at den minste flåten gis en mulighet til å kunne slå sammen to kvoter på ett fartøy, og at en beholder begge grunnkvotene (med hver sin unike ID) for eventuelt senere splitting. Styrene mener at flåten under 11 (13) meter må gis adgang til å doble sitt kvotegrunnlag både i bunnfisk- og i pelagisk sektor og at kvotetaket dermed må settes til 2 + 2.

Styrene mener at denne ordningen bør gis tilsvarende varighet som andre strukturordninger, 20 år. Styrene mener videre at ordningen må gjelde for fartøy med hjemmelslengde under 11 (13) meter, men begrenses til bare å gjelde fartøyer med faktisk lengde under 15 meter. Det må også tillates å benytte ID-kvoteordningen uavhengig av øvrig kvotesammensetning på fartøyet, ved at en f.eks.

kan benytte ID-kvoteordning på torsk og strukturkvoteordning på nvg- sild (o/11 meter hjemmelslengde). Dagens samfiske i de pelagiske fiskeriene må i tillegg opprettholdes.

For å ivareta de fiskere som livnærer seg i åpen gruppe er det nødvendig med mekanismer som hindrer en økt tilstrømming til åpen gruppe av fartøyer og fiskere som velger å oppgi sine kvoter i lukket gruppe gjennom bruk av sammenslåingsordningen skissert overfor. Styret har ikke tatt endelig stilling til hva for mekanismer en bør innføre, men en bør utrede både kondemneringsordninger og evt. sette inn begrensninger på at et fartøy som er benyttet i lukket gruppe ikke kan benyttes i samme fiskeri i åpen gruppe i f.eks. 3 til 5 år.

Styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest vil gjøre myndighetene oppmerksom på at behovet for utforming av fartøyene i torske- og pelagisk sektor er ulike. Det kommer dessverre ikke særlig fram i høringsnotatene da pelagisk sektor er lite nevnt i notatene.

Til slutt vil styrene i Møre og Romsdal Fiskarlag og Fiskarlaget Vest påpeke at fiskerinæringen fortjener langsiktige forutsigbare rammevilkår for fortsatt å kunne skape store eksportinntekter til Norge og ivareta de norske fiskeriinteressene i et internasjonalt perspektiv.»

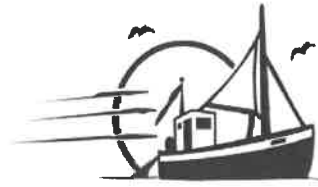
Med helsing
Sør-Norges Notfiskarlag

Britt Sæle Instebo

Kopi: Regionlaga i NF

Brevet er signert elektronisk og blir derfor sendt utan handskriven signatur.

Vedlegg 7

FISKERLAGET SØR
sor@fiskerlaget.no
(+47) 96042185

Norges Fiskarlag

Dato: 3. okt. 2022
Saksbehandler: Erlend Grimsrud
Arkivref: 22/3.0

Høring av forslag til justering av rapporteringskravene for flåten under 15 meter

Fiskerlaget Sør viser til ovennevnte høring. Saken ble behandlet i styremøte 23. September. Det ble fattet slikt vedtak:

«Styret i Fiskerlaget Sør viser til lagets årsmøtevedtak knyttet til forrige kvotemelding (vedlagt). Styret avgrensner vår tilbakemelding til de 4 elementene som nå er på høring.

1. Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Styret i Fiskerlaget Sør anbefaler en begrenset normal strukturkvoteordning med kvotetak på 1+1.

2. Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Styret i Fiskerlaget Sør anbefaler inndeling etter hjemmelslengde som i dag, men med begrensninger på faktisk lengde etter instruks om forholdsmessighet mellom fartøy og kvotegrunnlag. Det må utredes andre begrensende parametere for fartøyene.

3. Fordeling av strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen

Styret i Fiskerlaget Sør forutsetter inndeling av kystfiskeflåten etter hjemmelslengde. Fiskerlaget Sør anbefaler at strukturgevinst fra utløpt tidsbegrensning i strukturkvoteordningen fordeles på grunnkvoter og strukturkvoter (modell 3) i gruppene strukturkvoten har sin hjemmel.

4. Kvotefordeling for nordøstarktisk torsk og NVG-sild

Fiskerlaget Sør vil fremholde ønske om at Norges Fiskarlags kompromitterende, omforente, etablerte og dynamiske ressursfordelingsvedtak (LM 2000, 2007, 2015) fortsatt må være gjeldende, altså gjeninnføring av dynamiske fordelingsnøkler (Trålstigen og NVG-stigen).»

Vennlig hilsen

Erlend Grimsrud
Daglig leder

Vedtak Årsmøtesak 7 — Kvotemeldingen.

Årsmøtet 5. oktober 2022

Årsmøtet tar innledningen til statssekretær Vidar Ulriksen og Synnøve Liabø til orientering.

Årsmøtet understreker at den overordnede målsettingen med et nytt kvotesystem må være stabile og forutsigbare rammebetingelser og en rettferdig fordeling av ressursene.

Årsmøtet vil oppfordre til at det søkes en omforent løsning som står seg over tid.

I det følgende kommenteres det på de fire tema i høringsnotatet fra Nærings- og Fiskeridepartementet

Rammebetingelser for den minste kystfiskeflåten

Sogn og Fjordane Fiskarlag har tidligere uttalt at det ikke er behov for strukturering i gruppen under 11 meter og har vist til at det ikke er økonomisk nødvending med strukturtiltak i gruppen.

Årsmøtet erkjenner at det er nødvending med en målsetting om stabile rammevilkår som legger til rette for økt lønnsomhet, konkurransedyktige arbeidsplasser og nødvendig fornying også for flåten under 11 meter. Årsmøtet går derfor inn for at det for flåten under 11 meter innføres ordninger som kan bidra til å nå målsettingen.

Av de ordninger som er foreslått i høringsnotatet ønsker Årsmøtet en sammenslåingsordning – ID-kvoteordning, til erstatning for samfiskeordningen i hvitfiskesektoren som nå fases ut.

Gruppeinndeling i kystfiskeflåten og relevante størrelsesbegrensninger

Sogn og Fjordane Fiskarlag alltid forfektet viktigheten av en differensiert flåtestruktur, med store og små fartøy.

Meter som størrelsesbegrensning er kjent parameter og øvrig regelverk forholder seg til meter som parameter.

Årsmøtet erkjenner at det er behov for en endret innretning for at flåteleddet skal kunne ta i bruk miljøvennlig teknologi når denne blir tilgjengelig. Samtidig er det viktig at det er forholdsmessighet mellom driftsgrunnlag og fartøystørrelse og at miljøhensyn ikke blir brukt som påskudd for å øke driftsgrunnlag i flåteleddet.

På den annen side viser erfaringen at dersom det går bort fra meter som størrelsesbegrensning skjer det en markant kapasitetsoppbygging som utfordrer viktige grunnprinsipper i fiskerinæringen. Dersom næringen skal gå bort fra meter som størrelsesbegrensning, må det settes noen begrensninger.

Årsmøtet mener at lengdeinndelingen i Finnmarksmodellen må kombineres med begrensninger etter lasteromsvolum. En slik innretning av Finnmarksmodellen vil kunne imøtekommer næringens behov

for fornying og investering for å sikre tilpasning til det grønne skiftet, samt gi meir fremtidsrettede fiskefartøy.

Fordeling av strukturegevinst.

Årsmøtet viser til at Nærings- og Fiskeridepartementet presenterer fire ulike modeller for tilbakefall og fordeling av strukturegevinst når strukturkvotene utløper.

Ved valg av modell bør det skje ut frå en vurdering av hvilken modell som er nærmest til å oppfylle de inngått strukturavtalene.

Årsmøtet er klar på at modell 2, der strukturegevinsten faller tilbake til den gruppen de kom fra og fordeles relativt på grunnkvoter i gruppen, er den modell som oppfyller forutsetningene da strukturavtalene ble inngått.

Fordeling av kvoter

Årsmøtet mener at dynamiske kvotestiger må gjennomføres.

Med vennlig hilsen
Sogn og Fjordane Fiskarlag

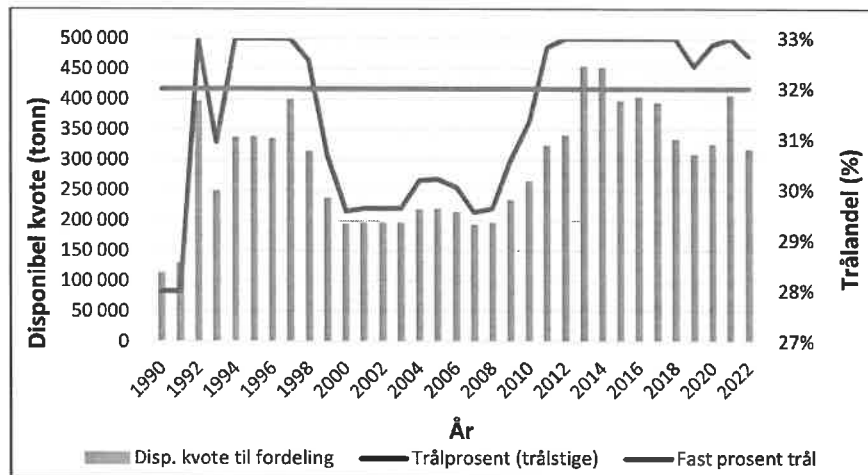
Henriette Skaar | Daglig leder

Tillegg notat 4. Kvotefordeling for nordøstarktisk torsk og NVG-sild

I høringsnotatet fra Nærings- og fiskeridepartementet sammenlignes dynamiske fordelingsmekanismer med gjeldende fordeling og fast fordeling der bare året 2022 er gjenstand for sammenligning. I Kvotemeldingen finner man at fordeling på mellom trål og konvensjonell på henholdsvis 32 % og 68 % gir et godt bilde på hvordan kvotene i *gjennomsnitt* har vært fordelt de siste tiårene. Det er med andre ord få vurderinger av hvordan *variasjonen* i kvotenivå over år i et system med dynamiske fordelingsmekanismer påvirker kvotene til flåtegruppene i perioder. Norges Fiskarlag har derfor sett på denne problemstillingen.

Dynamisk fordeling (trålstigen) versus fast fordeling torsk nord for 62°N

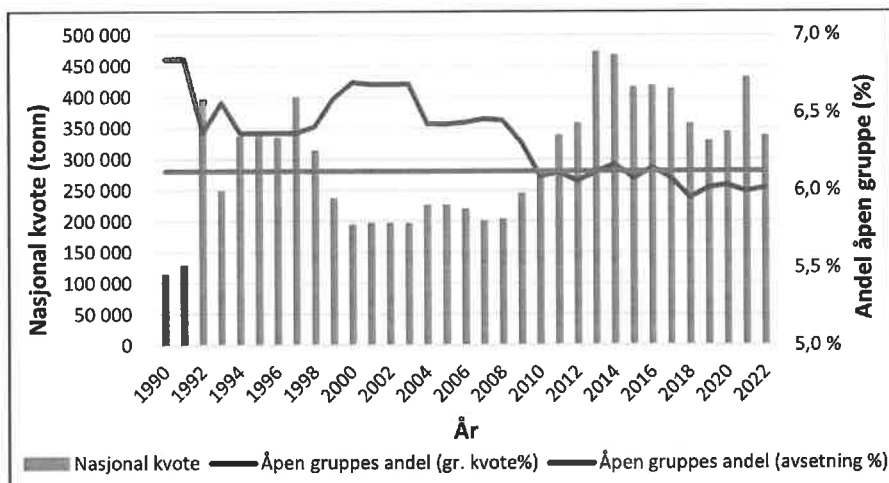
Figuren nedenfor viser hvordan kvotene til trålflåten ville ha variert dersom trålstigen hadde vært praktisert fullt ut for ulike nivå for den disponible kvoten i perioden 1990 til 2022. Med den disponible kvoten menes her nasjonal kvote med fratrukk av diverse avsetninger, ikke åpen gruppe som her utgjør en del av konvensjonell andel. I årene 1990 til 2000 er disponibel kvote identisk med nasjonal kvote.

Dersom den disponible torsk kvoten har vært fullstendig fordelt etter trålstigen i perioden, så ville trål sin andel variert slik det framgår av rød kurve i figuren ovenfor. En fast fordeling med 32 % til trål, og dermed 68 % til konvensjonell, framgår av blå kurve. Dersom vi ser hele perioden samlet, så har de to fordelingsmetodene liten effekt med hensyn til gjennomsnittsbetraktninger. Når vi sammenligner dynamisk fordeling (trålstigen) med fast fordeling (fast prosent), tjener trål 238 tonn i perioden på en fast fordeling versus en dynamisk fordeling. Dette utgjør i gjennomsnitt sju tonn årlig for hver av de 33 årene vi ser på og kan ikke sies å utgjøre en vesentlig endring i fordeling, men det er store variasjoner dersom man ser på enkeltår/- perioder. For eksempel taper konvensjonell nesten 45 000 tonn samlet på fast fordeling i årene 2000 til 2010. Siden «de magre årene» gjerne etterfølger hverandre med hensyn til naturlige svingninger i kvotenivå på en fiskebestand som torsk, kan dette utgjøre en betydelig effekt for enkelte flåtegrupper og enkeltfartøy i en slik periode. Lave kvotenivå kjennetegnes ofte av dårlig kystnær tilgjengelighet og store leteteknoder, og dette forholdet påvirker også den minste kystfiskeflåten. De dynamiske kvotefordelingsmekanismene søker nettopp fange opp slike svingninger slik at kystfiskeflåten tildeles større andeler i slike år/perioder.

Åpen gruppe torsk nord for 62°N

I en dynamisk fordelingsmekanisme som trålstigen, der åpen gruppes kvoteandel er en del av konvensjonell andel, skjermes også åpen gruppe noe mot variasjoner i biologi og kvotenivå slik som omtalt i avsnittet over. Figuren nedenfor tar utgangspunkt i den nasjonale kvoten i årene 1990 til 2022. Dersom vi forutsetter at åpen gruppe har fått tildelt fast andel (10,90 %) av konvensjonell andel etter fratrekk av 12,81 % til konvensjonelle havfiskefartøy og trålstigen, så ville åpen gruppes andel av nasjonal kvote variert slik det framgår av rød kurve i figuren nedenfor. En fast avsetning til åpen gruppe av nasjonal kvote på 6,12 % framgår av blå kurve.

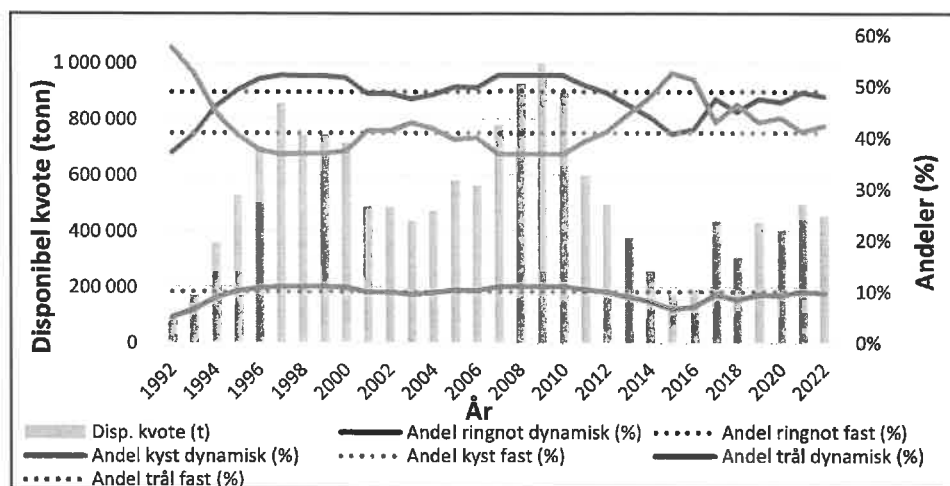
Ved dynamisk fordeling (trålstigen) ville åpen gruppe oppnådd en høyest andel i 1990 og 1991 med 6,84 % og lavest andel i 2018 med 5,95 %. Dersom vi studere gjennomsnittsbetraktninger, så har de to fordelingsmetodene mindre effekt samlet sett når vi ser over hele perioden da åpen gruppe ville fått 6,34 % i gjennomsnitt ved dynamisk fordeling. Åpen gruppe ville fått totalt vel 15 000 tonn mer ved en gruppekvote ved dynamisk fordeling (trålstigen) sammenlignet med fast fordeling. Dette utgjør i gjennomsnitt 455 tonn årlig for hver av de 33 årene, men det er store variasjoner dersom man ser på enkelte perioder. Ved ulike kvotenivå endres kvoten vesentlig dersom man sammenligner fast og dynamisk fordeling. For eksempel taper åpen gruppe cirka 5 500 tonn i de fem årene fra 1999 til 2003 på en overgang til fast avsetning av nasjonal kvote som følge av å ikke ta del i mekanismene som sikrer høyere kvoter ved lavere kvotenivå i den dynamiske fordelingen (trålstigen).

Dynamisk fordeling (sildestigen) versus fast fordeling norsk vårgytende sild

Figuren nedenfor viser hvordan kvotene til flåtegruppene ville ha variert dersom sildestigen hadde vært praktisert fullt ut for ulike nivå for den disponible kvoten i perioden 1992 til 2022. Med den disponible kvoten menes her nasjonal kvote med fratrekk av diverse avsetninger. I årene 1992 til 2003 er disponibel kvote identisk med nasjonal kvote. De siste to årene har disponibel kvote vært fordelt etter fast fordeling med 49 % til ringnot, til 10 % til trål og 41 % til kyst.

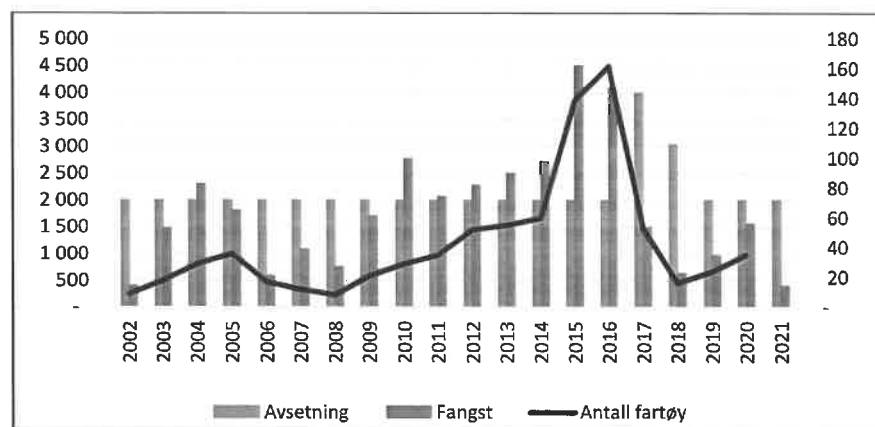
Ringnotgruppens kvoteandel framgår av rød heltrukken kurve ved dynamisk fordeling og rød stiplede kurve ved fast fordeling. Tilsvarende er trål- og kystgruppene andeler illustrert ved henholdsvis blå og grønne kurver. Når vi sammenligner dynamisk fordeling (sildestigen) med fast fordeling (fast prosent), tjener kystgruppen cirka 215 000 tonn over hele perioden samlet på en fast fordeling. Tilsvarende taper ringnot og trål henholdsvis 173 000 tonn og 42 000 tonn på fast fordeling. Denne omfordelingen av å endre fordelingsystem, utgjør i gjennomsnitt 6 500 tonn årlig for kystgruppen. Men endring av fordelingsmekanisme kan gi store utslag i år/perioder med lav kvote, og for årene 2013 til 2020 med lav totalkvote ville for eksempel kystgruppen tape cirka 117 000 tonn, 14 500 tonn

årlig, på fast kvotefordeling. Dersom målsettingen er å skjerme den mindre mobile kystfiskeflåten mot store svingninger i kvotenivå, er dynamiske mekanismer for kvotefordeling bedre egnet. Dette eksemplet illustrerer at dynamiske fordelingsmekanismer gir mer stabilitet i *antall tonn* kvote for flåtegrupper man ønsker å skjerme mot lave kvotenivå, mens faste fordelingsystem gir en stabilitet i *prosentandel*.

Åpen gruppe norsk vårgytende sild (NVG)

Åpen gruppes fiske etter nvg-sild utgjør en langt mindre andel av nasjonal kvote sammenlignet med åpen gruppe i fisket etter torsk nord for 62°N, men er likevel viktig for enkeltaktørene som utgjør denne flåtegruppen. En avsetning på 2 000 tonn til åpen gruppe utgjør i gjennomsnitt 0,53 % av nasjonal kvote i perioden 1990 til 2022. Figuren nedenfor viser avsetninger/gruppekvoter, fangst og antall fartøy som deltatt i åpen gruppe i fisket etter nvg-sild i årene 2002 til 2021.

Deltakelse og samlet fangst mellom år har større variasjon sammenlignet med åpen gruppe i fisket etter torsk. Dette beror gjerne på nvg-sildas varierende tilgjengelighet, fangstforhold og omsetningsmuligheter da fartøy i åpen gruppe bare kan fiske nvg-sild med landnot (ikke snurpenot) og garn. Reguleringene har gjerne lagt opp til at fartøy i åpen gruppe har fått utnyttet sine kvoter de årene silda er tilgjengelig selv om avsetningen har blitt noe overfisket. Størrelse på avsetningen/gruppekvoten har vært mer eller mindre konstant på 2 000 tonn, men har fangstene

vært meget varierende. Åpen gruppe har i gjennomsnitt fisket cirka 1 800 tonn i perioden. Så dersom man ser årene under ett, virker en avsetning på 2 000 tonn årlig fornuftig. I et nytt kvotesystem er det viktig å ta vare på denne dynamikken i reguleringen som tar hensyn til at fangstene i enkeltår varierer, men at dette utjevnes når man ser flere år i sammenheng.